

Expositie Chinese houtsneden

Bron: bijlage bij "Chinese Houtsneden", Rijksmuseum voor Volkenkunde, Leiden (1955)

LEIDRAAD VOOR DE TENTOONSTELLING VAN CHINESE HOUTSNEDEN
RIJKSMUSEUM VOOR VOLKENKUNDE, LEIDEN
21 DECEMBER 1955 – 4 MAART 1956

法官狄

De in de tentoonstelling opgenomen Chinese blokdrukken behoren op enkele uitzonderingen na geheel tot de collectie van Dr. R. H. van Gulik, zonder wiens grote belangstelling voor en kennis van de Chinese drukkunst een tentoonstelling als de onderhavige ten enenmale onmogelijk zou zijn geweest. De tentoongestelde stukken vormen slechts een deel van deze grote verzameling, die vrijwel alle gebieden der Chinese drukkunst bestrijkt.

Bijzonderheden over de Chinese blokdruk zijn neergelegd in een korte, ter gelegenheid van deze tentoonstelling door dit museum uitgegeven, monografie over de Chinese houtsnede.

Bij elk tentoongesteld voorwerp is een verduidelijkend etiket aangebracht. Daarom wordt hier volstaan met een korte leidraad door de tentoonstelling, zaal voor zaal. Tenzij anders vermeld, zijn alle afbeeldingen van houtblokken gedrukt.

In het eerste zaaltje: aan de muur links bij het binnenkomen een fotocopy van de oudst gedateerde boekrol, de Diamanten Soetra van 868.

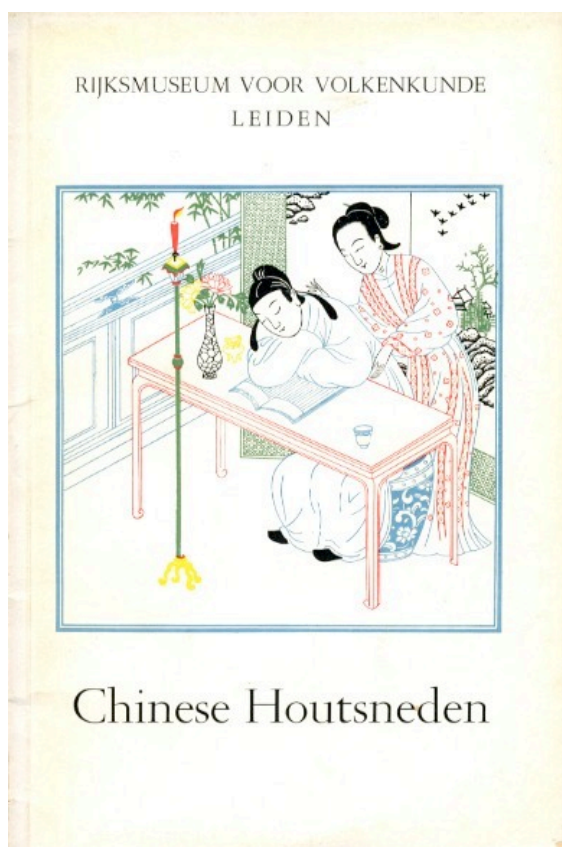

Begin van *Diamanten Soetra* (868 n. Chr.).
Naar fotoreproductie van boekrol.

In de grote vitrine, boven: een blok voor zwart-wit druk en twee hier gemaakte afdrucken op Japans papier van de voor- en achterzijde; beneden: een heruitgave van het „Boek Mencius” en een vouwboek met reproducties van beroemde inktstenen. Aan de rechterwand: een fraai „afwrijfsel” van een op een stenen plaat gegraveerde afbeelding van Kwan Yu te paard, een landkaart in kleurendruk en in de kleine vitrine in kleurendruk versierde enveloppen, een tweetal beschreven in kleur bedrukte velle-tjes gedichten- c.q. briefpapier, twee van bronzen platen gedrukte bankbiljetten en een aantal speelkaarten.

In het tweede zaaltje: in de eerste vitrine een aantal fraai gedrukte boeken en in de tweede vitrine in zwart-wit geïllustreerde boeken. Aan de linkerwand bij het binnenkomen een tweetal afbeeldingen uit een grote serie „lohan” en aan de rechterwand een aantal illustraties in zwart-wit uit de beroemde roman Sjwei Hoe Tsjwan, „All men are brothers”.

In het derde zaaltje: bij het binnenkomen rechts een stilleven en een landschap in kleurendruk naar Lan Ying. Vervolgens een voorstelling van Li T'ièh Kwai in blauw-wit en een reproductie van een paardje door Sju Pei-hoeng. Daarna een kleurendruk naar een fresco uit de Toen-hwang grotten en een afbeelding van Kwan Yu in zwart-wit. In de vitrine een in vijf kleuren gedrukt boek uit de periode K'ang Sji, de in kleur gedrukte titelpagina van Dr. R. H. van Gulik „Erotic Colour Prints of the Ming Period”, een in kleur gedrukte illustratie uit het daarin behandelde erotische album en een tekstpagina in zwart-wit. Boven de vitrine een illustratie uit hetzelfde album en een re-

De dronken Woe Soeng doodt ongewapend een tijger
 uit: Sjwei-Hoe-Tsjwan, "All Men are Brothers", ed. 1953.
 (coll. v. Gulik)

productie van een houtsnede van de vroege Japanse prentkunstenaar Moronobu, daarop geïnspireerd. Rechts van de vitrine twee landschappen, reproducties naar Sjên Tsjow.

In de vierde — grote — zaal: rechts van de ingang eerst enkele velletjes in blinddruk versierd gedichten-papier en daarop, de wand volgend, gedichten- c.q. briefpapier versierd in verschillende stijlen door verschillende kunstenaars. In de eerste vitrine twee deeltjes, resp. Pruimen en Chrysanten, van het Schildershandboek van de Tuin klein als een Mosterdzaadje en twee delen van de in 1952 uitgegeven druk van Gedichtenbladen van het Tien Bamboe Atelier. Op het eerste scherm en op de buitenmuur modern gedichtenpapier van verschillende meesters en in verschillende technieken. In de tweede vitrine een vouwboek met reproducties in kleur van schilderijen van Tsji Pai-sjê, een vouwboek met bloemen en planten in zwart-wit en een boek met gedichtenpapier in kleurendruk door moderne meesters. Op buitenmuur en op tweede scherm gedichtenpapier van Tsji Pai-sjê en andere moderne meesters. Op de tafel in het midden een in zwart-wit geïllustreerde Boeddhistische boekrol en een unieke in zwart-wit gedrukte rol met voorstellingen uit het dagelijks leven, gezegden, spreekwoorden enz. uit 1761. Op het

derde scherm beschreven gedichten- c.q. briefpapier uit verschillende perioden. Op de linkerwand een aantal reproducties in kleurendruk van fresco's uit de Toen-hwang grotten en vervolgens kleurendrukken naar schilderijen van moderne schilders. Op de achterwand een aantal losse bladen uit het Schildershandboek van de Tuin klein als een Mosterdzaadje, uit het Schildershandboek van het Tien Bamboe Atelier en een enkele andere.

In de vijfde — smalle — zaal: rechts bij het binnenkomen enige politieke prenten, propagandamateriaal van de Chinese Volksregering en verder gelegheidsprenten, waarvan enkele in paren.

In de zesde zaal: aan de muur rechts en links van de ingang prenten van Deurgoden in paren. Aan de buitenwand en in de raamvitrites enkele gelegheidsprenten, een vijftal prenten in gordijnvorm en een drietal identieke offerprenten die alleen verschillen in de er op gestempelde naamtekens, die ze tot verschillende goden maken. Aan de lange wand een Japanse copie van een Chinese kleurendruk, waarin het typisch Chinese element volledig is behouden terwijl het karakter van copie slechts blijkt uit datering en signatuur, en verder offerprenten die verschillende goden voorstellen. In de legvitrine in het midden godenprenten, amuletten en papieren offerkieren. Aan de korte wand theaterprenten en in de nis een offertafel met benodigdheden voor het brengen van een midwinter-offer aan de Keukengod. Naast de nis een grote gelegheidsprent als hangschildering gemonteerd.

In de uitgang een drietal grote offerprenten en een met de hand gekleurde blokdruk met voorstellingen uit de Boeddhistische Onderwereld.

Offerprent, Peking 1941.
Ho en Hê, de twee schutspatronen voor Vrede en Harmonie
 (coll. v. Gulik)

高羅佩